

زانگ آس بہ دتے

اصغر علی آزگ

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ
عدالت روڈ، کوئٹہ

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ۽ انٹ -

بیداء اکیڈمی ۽ رضاۓ کس ایشی ۽ مواداں چاپ کُت نہ کنت -

زانگ ۽ آس بدئے

(شاعری)

اصغر علی آزگ

2019

ISBN # 978-969-680-093-4

نہاد: 150 / کلدار

بلوچی اکیڈمی ۽ اے کتاب ذکی پرنٹنگ پریس کراچی ۽ چاپ کتگ -

نامدات

ندر په

هـما هـستـيـءـ نـامـهـ كـهـ

منـهـ شـعـرـ پـرـ مـاـئـيـتـ

نشگ ۽ چاریں که پھے کنت شومیں بحث
زار چشیں بحث ء کسی بحث ء مبات

لڑ

<u>شمار</u>	<u>سرگال</u>	<u>تاكديم</u>
1	عشق ء سُچگ عیبے نہ انت	13
2	آخری وہ انت بیا ترا چاراں	15
3	منی ماہ رنگ چیا بے زبان نے	17
4	من گل ء بالاں دل گل ء بال انت	19
5	ماہیں پری ڈردا نگیں	21
6	دل ء ویرانی ء چاراں	23
7	زندمنی چم پچیں واباں گوستگ	25
8	کلیت منی ماہ رنگ من گل ء بالاں	27
9	پہک بے رنگیں زندمان ء رنگ	29

32	اے جنک زنگباری دیدگاں منا چاری	10
34	تئی شہر ۽ دمک آنت، در په دری	11
36	نشتگاں ساعتیاں شمار کناں	12
38	شپانی آحری پاس ۽ چراغ ۽ چومروکاں من	13
39	تئی جبین ۽ چپ نور شنگان انت	14
41	مجاں گپ ۽ قرار اني، مني ماہ رنگ بھار اني	15
43	پدا گپ انت تئی بچکند گاني	16
45	دانکہ دپ ۽ تئی نام تیت	17
47	حیال کو ہنگیں بیلاں و تی چونوک کتگ	18
49	ندرالاں په کسان سال ۽	19
51	آ کہ تلام آت کئے آت	20
52	گیر کاینت گونڈ لیں چمانی	21
54	گل کتگ شہر ۽ تئی بے زانگاں	22
56	زندماں ۽ ہر تکے افسانگ انت	23

58	جہانءَ کیا پہ کئے انت کہ جل انت	24
60	موسائی تو اعتبار کتگ	25
62	برے آسءَ تھامن آپ گنداب	26
64	آسءَ آپ انت حونءَ حاک انت	27
65	زکیءَ ہم گناہ انت زک گشگ	28
66	عاشقان تئی ہدوکاں گشت نہ کت	29
68	پاداں گران اتلگ پلیں گمان تئی	30
69	زانگءَ آس بدئے، سسائے اگار بدئے	31
71	ٹپاں پدا کدیناں اگاں مرکءَ مسام دات	32
73	تئی ہدوکاں، ترا گلاب گشاں	33
74	درد کہ ایر دینت، موئی ہورانی وڑا	34
75	نوکیں گپے زندمانءَ غم نہ انت	35
77	ہرنپس یک نوکیں آہے درکپیت	36
79	آیاں کہ دردءَ شہرءَ درمان بھر کت	37

81	من اے را گشگ منی و تیگاں	38
83	یک جہانے گشیت گنوک نے تو	39
85	برے گمان ع برے تر انگانی آس اے سچاں	40
87	انگرانت، آس سسی اے شہرہ	41
89	دردے کہ تو درمان نہ کت	42
91	لیلی اے ڈرا گشگ در دانگ اے منی	43
93	بے سماں بیل اے بدواہ زورا ک انت	44
95	روپے گنوکیں زرد اے گوں من گلگ کتگ	45
97	گوں و ت وفا کتیں تو	46
98	من ستر وار بہ باں	47
100	م روچاں چہ و تا گارئے منی دوست	48
102	شنگیتگ یک نوکیں حالے بیتگ اے	49
103	گوں کئے کنٹے احوالاں اے شہرہ گنوکانی	50
106	بیا کہ مادر آمد	51

108	روچ رامی چراغ دستء انت	52
110	زند بے مہری ء آس ؋ کشگ	53
111	بے ننگیں زندمان ؋	54
112	جشت مئی واہگانی گلیں آس کیا جت	55
113	بے غماں مرچاں کہ غم پانگ منی	56
115	دیدگاں مرچی ماس واب ؋ گریتگ	57
116	تو وتی پلیں بہشت ؋ درکتیں	58
119	بٹ کہ ما ترا شگ ؋ حدا گتگاں	59
120	ندر باتاں تئی سبزیں کشاراں	60
123	اوشنگ ؋ اے گنوک ؋	61
125	برے حد اُبرے ناحداء گپ ؋ جنت	62
126	نہ دردے، نہ دورے، نہ شادء گلے	63
128	آجوئی را ہے گرانیں	64
130	مہرا زان وفا بے گواہیں	65

131	نگ پر نگ نہ بیت	66
133	رندے پشومانی	67
136	بلئے پکئے؟	68
138	میت منی کہ ایرات چار راہ میتگا	69
139	تی شہر دمک دمک بنام بیتگاں	70
141	پ من واہگانی آس انت	71
143	واب نہ کپتاں گل کے کہ واب کتیت	72
145	بے ترا مہمگل دل پچ کار کتیت	73
147	وہدے تی سرگواپ بیت	74
149	تو کہ وقی محروم نہ بئے	75
150	بے غم مبات، زندگی شالا غم مبات	76
151	نہ لوڑاں پینگیں رکانی	78
152	وہدے بے ساریں سر کے کہ سار کتیت	79
153	منی گمان منی واہگانی سرشم تو	80

154	درد غم، رنج عذاب	81
156	کئے گشیت زندگی و تاسیس انت	82
158	منی و فاءِ نہاد آسے دل انیاراں	83
160	نشتگاں چاراں کدی و اتر کنئے	84
161	مہر سا چیں عشق ہوا گہ مہربانی چچ پچ	85
163	عشق، برانت بے غم نیاں	86
164	عشق، آس، آس	87
165	عشق، امل دہر ہو دیار بے حاصل انت	88
167	بے سماں سدھ ہو ساراں پر چیا	89
169	ثواب ثواب انت گناہ زندگ منی دیارے	90
171	کو گپک و تی بارے نہ انت	91
173	مارشٹ، زندگ نوکین	92
174	گمان گمان، گمان بندے	93
176	نشتگاں من نشتگاں کئی	94

178	درداریں دردارے لوٹیگ	95
181	واہگانی سانوڑ	96
184	ہاما نان ۽ ہاما منی غم	97
186	عشق ۽ چراغ ۽ روک ۽	98
188	بدواہی ۽ بے واہی	99
190	دردے ایر ماد کناں دردے دگہ سر کشیت	100
192	من و تی زند ۽ زبھراں تو و تی	101

عشق ئے سُچگ عیبے نہ انت

عشق ئے سُچگ عیبے نہ انت

مہر نہ وفا لیبے نہ انت

باور بکن پلیں امل

بے دروریں کرپاس ئے پل

مسک نہ زباد زیبے نہ انت

تو لکھ بھجن فال نہ رمل

دراجیں شپاں علم نہ عمل

ماسگ بزاں غیبے نہ انت

مڈگ گوں نقشیں لنکاں
 ٹک ۽ جوک ۽ شمشُکاں
 ماہیں پری دابے نہ انت

زار گریوگ ۽ وازمندگاں
 گوں کندگ ۽ بچکندگاں
 مہر ۽ وفا لیبے نہ انت

۱۹۸۸ جولائی ۳

کراچی

آخری وہد انت

آخری وہد انت بیا ترا چاراں
 ڈک اتگ ارواه سار ٿئے بے ساراں

سیاہ شپ ۽ پاساں، درد ۽ وسواساں
 من سُچاں دا ٿم تزانگ ۽ آساں
 تئی زہیرانی درد سرا باراں

تئی گلیں نام دید ۽ ہوشاماء
 چم درء سک آنت حشک ۽ ناکاماء
 تئی سلامانی نشتگ راہچاراں

ارس درشنان ، درد نرشنان
 ہلگے زرگ من پریشنان
 شپ تھارانی گزیوں استاراں

دل جگر کپاں ، آزگیں طپاں
 آسے مانداشتگ دنیا ء گپاں
 تئی ودارانی آس مانداراں

۱۹۸۸ جولائی ۱۲

کراچی

منی ماہ رنگ چیا بے تو زبان نے

منی ماہ رنگ چیا بے تو زبان نے

منی درد غماں پر چہ نزان نے

دل، وا گک منی ہم بے شماراں

دلوں دلماں گیں پہ بہاراں

من، کشتگ غماں تئی زندمان نے

تئی عشق، سچان انت منی دل

اے زند، درداں بُران انت منی دل

چون سر پد کناں کہ تو کسان نے

روچے سد بر مراں من وا ہگ ءتئی
 بُن انت ارواح سُچان من ترزا نگ ءتئی
 تو کہ بدوا ہگانی جی ۽ جان ٿئے

رنگ ۽ دڙو شم ٿئی و چارگی انت
 منی مال ۽ متاہ بس آزگی انت
 بلئے انگت گُشٰئے تو بدگمان ٿئے

۱۹۸۸ اگسٰٹ

کراچی

من گل ء بالاں دل گل ء بال انت

من گل ء بالاں دل گل ء بال انت
مجلس ء دیوان گوں کسان سال انت

کُل منی روک انت چ گل ء شہم ء
ندر ء قولیگاں دُر دپ ء نام ء
ماہ گلیں ماہ رنگ گوہر ء لال انت

لِل منی شہدیں اے زبان بوتگ
تو بیانے چو کئے گمان بوتگ
پہ تئی دید ء ماسگ ء پال انت

اتنگ ات مرچی بیا به نند سہتے
 سنتے بندیں مہرء سوگاتے
 دو دلاں مرچی حال ء احوال انت

من جناں گپے، توبہ جن گپے
 پچ نہ مانیت دوست آزگیں ٹپے
 بس دلء واہگ تئ شکرگال انت

۱۹۸۸ ۱۳۰ گست

کراچی

ماہیں پری دردانگیں

ماہیں پری دردانگیں
 گپاں مہ جن دلوارگیں

روپے وتی بیراں گریں
 زورانسرائ باجے بریں
 بلے مروج در په دریں

بے کس نئیں، بے وس نئیں
 بے شوانگیں سیاہ پس نئیں
 بلے جوشان ما جس نئیں

دال کد رُدیت ظلم، کشار
 صبر، بدار اُز رے میار
 الٰم پدا کیتیں بہار

عمر، نہ بیت اے آزگی
 آخر گوزیت ناسازگی
 توریت تئی نارا زگی

۱ ستمبر ۱۹۸۸

کراچی

دل ئے ویرانی ئے چاراں
کہ بئیت درمانی ئے چاراں

جہان ئے منزلے سرکت
وئی دلمانی ئے چاراں

گُلدیناں دست ئے ووت ٹپاں
وئی بیرانی ئے چاراں

گنوکاں ، مجنوں ئے گردال
مرید ئے حانی ئے چاراں

نداراں کاسدے پر ووت
تئی دلگرانی ئے چاراں

نہ گزیواں دنیا ء دیم ؎
وئی تاوانی ؎ چاراں

نیاراں کسہاں دردء
تئی شومانی ؎ چاراں

گلاں منے دژمن ؎ بدواہ
غمء دیمپانی ؎ چاراں

جہاں ؎ کندگے زرگ
منی نوجوانی ؎ چاراں

بدنتیں درد غم آزگ
تئی بے تزانی ؎ چاراں

زندمنی چم پچیں واباں گوستگ
کئے بزانت چونیں عذاباں گوستگ

برے استال ۽ برے پاسانی
لنکانی اے حساباں گوستگ

کچھر ۽ زید ، ملگزار بازیں
حشک ۽ بے آپیں گیاباں گوستگ

گوستگیں نوبت ۽ باریگ ۽ پدا
زند گوں فکر ۽ عذاباں گوستگ

زیردستانی ایردستاں ، بلنے
عمرؤں ناپیعتیں نواباں گوستگ

درتگ انت پچ مات ۽ نزهگانی
زندگی کیپ ۽ شراباں گوستگ

زرد ۽ زیراپی ۽ نہ زانت کسے
کارئے دام گوں تیاباں گوستگ

آزگیں درد ۽ غم ۽ اندوہاں
چوں کناں جوریں جواباں گوستگ

۱۹۸۹ کتوبر ۱۲۹

کراچی

کلیت منی مهرنگ من گلء بالاں

کلیت منی مهرنگ من گلء بالاں
 زان په زان نندان گوں شکرگالاں

ہل اتگ جمبر نوں ودارانی
 موسمیں وشیں دل قرارانی
 رد بکن عشق ئ سرگوزیں حالاں

چو به گلش دوستاء ، دوریاء کُشتگ
 زرد نازاکیں تئی غماں ڈرشتگ
 گوستگاں شپ په ماسگ ئ پالاں

دل منی گلکیں گم سرے میکیں
 عشقِ اندوہاں زندگی سلکیں
 زند منی بوتگ پہک ابدالاں

بوتنگاں آزگ ، یکبرائی بڑگ
 وشدلیں واب غ واهگاں ریزگ
 ارس درشانی گوستگیں سالاں

۱۹۹۰ پریل ۱۱۸

کراچی

پہک بے رنگیں زندمانِ رنگ
ظاہر انت نوں گشے جہانِ رنگ

اے منی واہگانی حوناں امل
سہر چکیں کل آزمانِ رنگ

تو بکش ، من گشاں کہ لیے گشاں
مت اتگ شہر دو دمانِ رنگ

میرِ سر کپتگ و ت پ چانوگاں
چو کجا بوگ منے نکانِ رنگ

دراجیں قصہ یے و ت بہ چارے تو
مہر دھر ساعت دمانِ رنگ

دنیا ء رنگ چنست ممیتگ
بہہ نہ ممیت تئی گدان ء رنگ

یک اناگه نگاہ ء سنج کناس
ترزانگء کلیت تئی گشان ء رنگ

تو کہ ہر وہ سراغ چادر بئے
کور بیت سنج ء کلکشان ء رنگ

تو کہ لانکء بہ بندے یکندے
چیر ء سر بنت زندمانء رنگ

من نزاٹگ گوں قہریں دنیاء
چو بدل بیت تئی جی ء جانء رنگ

اُف تئی مہر گواریں چمانی
چو نہ بوٹگ کدی لسانء رنگ

تو بلوٹ ے اگاں منی ہمہل
مٹ بیت کلیں داستانِ رنگ

پرچیا گرم ٿو جل لواران ات
سارت ٿو ہونکیں منئے نوازِ رنگ

آزگ ۽ پرچیا نزانئ چ
مٹ بیت کد تئی گُمانِ رنگ

۱۹۹۰ پریل ۱۱

کراچی

اے جنک زنگباری دیدگاں منا چاری

اے جنک زنگباری دیدگاں منا چاری
 کوپگاں شنگینیت زلفاں سیاہ ماری

نریکیں بچکندال من غزل پربندال
 شیرکنیں گالاں گوں داغ دنت دلبندال
 کنجلیں چماں گوں کیپ بے ساری

چکپدیں ہرگامء گام جنت لام لامء
 دل منی بندیکیں زلفانی سیاہ دامء
 اوشنگیں مہرگء عاشقء سرگاری

اُرڈلء سینگاره ، عاشقان بے وارہ
 چو گنوكه گرداں مسقطه بازاره
 نشتگاں بلکیناں دستے پمّا شہاری

بانکیں دابانی ، گل ہزار نازانی
 وش تواریناں پادینک آئی پادانی
 چو گلء وشرنگیں ما نہ دیستگ ساری

۱۹۹۰ پریل ۱۲۳

کراچی

تئی شہر ۽ دمک انت، در په دری

تئی شہر ۽ دمک انت، در په دری
 جن آنت سنگ اوں مردم ماہیں پری

همک جاہوں گول ات تئی چارگاء
 نپس تنگ بوتوں دلء دارگاء
 نزانان کجا سر کنت حاک په سری

حیالء ما لالء چو دیوانگاء
 چه دیوالاں پُرساں په ڈردا نگاء
 شما باریں دیستگ آ بے دروری

تئي عشقء آسء سچان انت بدن
 منء گير کاينت تئي مزواک پن
 تئي ٹھل ن داب آ دلبرى

منوں آزگی إنت آسيں جهان
 زمین تعپس اتگ پمن اے آسمان
 شلان ارس ياداں کپاں پيسري

۱۹۹۰ مئي ۳

کراچی

نشتگاں ساعتاں شمار کناں
وسوں ۽ فکر سد ہزار کناں

بلکیناں زانگے به بیت بیلاں
من ہما ساعت ۽ ودار کناں

مرچاں ہمسا ڳ ۽ کشگ دودے
من ترا کئی به گش میار کناں

تو وقت باور ۽ جننے گپ ۽
من چتور جند ۽ اعتبار کناں

مان گیشیت چو ژلفاں پُر پیچیں
ہرچی من دنیاء پیچاًر کناں

مرچی شہر ہم گُشٹے چو دشتِ انت
نیت تو ار جندِ من کوکار کناں

ہر کسی ٹپ آزگ انت مرچی
کئے تلام انت ، کیا شکار کناں

۱۹۹۰ مئی ۱۱

کراچی

شپانی آحری پاسءَ چراغءَ چو مردکاں من
منی او دیدگانی روک غمانی آسءَ روکاں من

چپور تئی کوچگءَ پُرساں ، تئی بنامیءَ ترساں
مه بئے تو نام دپ مہرنگ په حاموشی سچوکاں من

گنوكءُ حاک سر بوتوں، تئی شہرءَ در په در بوتوں
درءُ دیوالءُ ہر کشکءَ، تئی عشق انت، ڈوکاں، من

نزاناں کہ کدی کائے ، منی تو ساہ نہ ارواه ہے
تھارماہیں شپاں دڑاجیں جناں سرسر رٹوکاں من

پدا بیا آزگیں طپاں، گدین گوں نیشگلیں گپاں
بیا کہ آخری وہد انت جہانءَ سرگروکاں من

تئي جبین اے چه نور شنگان انت

تئي جبین اے چه نور شنگان انت
اے گنوکاں گشاں کہ ماہکاں انت

تاکیں لُنٹانی سہری بانگواہ انت
سارتیں ساہگ تئي زلف، بیگاہ انت
بانغ، پللاں تئي دید، اومناں انت

چم، کمپاں جہاں ہنوش کتگ
حنجریں پونز، کشت، کوش کتگ
جتنی حور پر تو قربان انت

نرکیں گام گشئے نودی شل آنت
 کبگیں لڈگ جہانء ہوشء پل آنت
 ہرجاہ اوشتات یے پل زرشان انت

پلیں چمشاںکے سمین مہتل بیت
 کندء بچکنے دے جگر تل تل بیت
 سنج تئی دزگوہاراں دیوان انت

۱۹۹۰ مئی ۱۱

کراچی

مه جن گپءَ قراراني ، مني ماه رنگ بهاراني
جگر سلگ کبابیں دل ، غم ء رنجاں وداراني

مني ارسء بدل حون آنت ، مه گرجستا منء چون انت
کئي باهوت به باں مهرء ، شلگ موسم مياراني

گل ء پل ء زبادمالي ، بدل بوتاں گوں بدحالي
مني مهرء چمن روکين ، گونا واگک هزاراني

مني چماں شلگ زرتگ ، ہڈبندان گلگ زرتگ
همک بندء مني مھگل ، آسے روکين پاہاراني

ہمک دیم حاکءٰ حاکشائیں، اپنی تکیں پہک ویرانیں
کیا پُرساں وتنی ملک ۽ دوار ۽ دیارانی

مناں آزگ تونے بزرگ، نہ جنب ۽ جوش نہ جنرگ
سوارئے تو مناں پیادگ، مناں پیادگ سوارانی

۱۹۹۰ءی

کراچی

پدا گپ انت تئي بچکند گاني

پدا گپ انت تئي بچکند گاني
 تئي پُرکيپ ئ خماريس ديد گاني

غزل ڈرجين دپ، پلیں جبر تئي
 شکر ورنائي انت نیکیں نظر تئي
 بهشتیں گون ترارا زندگانی

تینکیں لُنٹ تئي چو که گلاباء
 گلیں گوناپ چو پاکیں کتاباء
 بدل وش زیریں نیست کندگانی

تئي بالاد بربپين چو پرياء
 نه کنت حور جنتي تئي همسرياء
 بهشت ئه جنتيس جاه نندگاني

مدامي تلوسان په دروشمياء
 پري رنگيس پياپيس محرياء
 مناں آزگ لڑئ تئي بندگاني

۱۹۹۰ مئي ۲۲

کراچي

دانکه دپءٰ تئی نام نیت

دانکه دپءٰ تئی نام نیت
 شومیں دلءٰ آرام نیت

ہلکءٰ چراغ گیمِر تگاں
 استال ء ماہ دمبر تگاں
 انگت بلنے گور بام نیت

ارسال منی ہوری شلاں
 بدواہ منءٰ گندال گلاں
 ظالم ترا پچ رحم نیت

موسم بہار کوکو توار
 نود مہپلی پلے شار
 بے تو ایشاناں تام نیت

دل آزگیں راہچاریاء
 پش کپتگ چے سرگاریاء
 مرک پ تئی بنام نیت

۱۹۹۳ دسمبر ۲۵

کراچی

حیال کوہنگیں بیلاں و تی چونوک کتگ
چراگے قبراء سروناء منیگاء روک کتگ

منی گناہ ہمیش انت کہ بازیں سجدہ آں
سرے کہ صد براء چکاس اتگ سروک کتگ

منی گمان ۽ منی ترانگاء به رک اتنیں
پئے گماناء و تا دلبراء دلوک کتگ

جهاناء بازیں گل ۽ پل ، گواڑگاء گرذ مچہ
کیا په عشق مرopicی و تا گنوک کتگ

مبات نام مناء عشقاء پچ مبات دہراء
دیارۂ دہرۂ وفا لے وسی مرود کتگ

مناں ، بہشتیء واهشت ء زندمانی گوں
گلاب ء باغ ء بوستان ء پیلسشوک کتگ

شگ چتور په استال ء ماہ ء سربوتگ
ہما کہ گوں من ء ہاوند ء ہمسروک کتگ

دمانے آزگیں دردانی حاک شانی ء
جهان ء درد ء جل ء ریسٹھے یے گنوک کتگ

۱۹۹۵ جنوری ۱۰

کراچی

ندرال په کسان سالاء

ندرال په کسان سالاء

گرڈ انملیں زبادمالاء

وش قد ء گل اندا میں

لڈوکیں پری چالاء

آہوگاء غزالیناء

غلاماناء مثالیناء

برواناء ہلالیناء

سرکت مناء اے حالاء

پونز شیپگ ء کاطاریں
 جیگ کنڈیگ ء جالاریں
 چم زاگل ء تیرگواریں
 بزاہداراں گل ء لالء

زرشان کناں پُلاں
 نازاکیں دلء ہلّاں
 دل ء دیدگاں نادیناں
 وش چاملیں دُرگاں

۱۹۹۵ جنوری ۱۲

کراچی

آ کہ تلام آت آ کئے آت
مپت ء ملام آت آ کئے آت

تُرس ء ہمک ظالمء
پیش سلام آت آ کئے آت

گندگء آجو بلئے
زندۂ غلام آت آ کئے آت

بے وس ء بے زانتیء
دردار مدام آت آ کئے آت

آ کہ وتی براتاں گشیت
باریں کجام آت آ کئے آت

گیر کا یہت گونڈ لیں چمائی تیر

گیر کا یہت گونڈ لیں چمائی تیر
 آس گوارانٹ پہ مناء زہیرانی بیر
 غم مہ دئے گیشیں دگہ غم پانگاء

پر پکیں لنطانی نریں گپ ۽ گال
 شاعرء پر بستگیں وشیں حیال
 سہنکے نتیلاں مناء بے تزانگاء

ملگزاراں مئی ہواریں تر ٿو تاب
آمنی ٿئیگیں چم ٿو تئی حجاب
انگتءَ یاد انت بلئے دیوانگءَ

آ تئی اندام ٿو بالاد آزگیں
آ تئی رکانی سُہری تازگیں
وت حدایا جوڑ کتاب بہہ مانگءَ

۱۹۹۵ فروری ۹

چاہیار

گل کتگ شہر، تئی بے زانگاں

گل کتگ شہر، تئی بے زانگاں
من گنوك ۽ عاشق ۽ دیوانگاں

اُف تئی بالاداء برفیں ماہ جبین
تو بہاری مولم نے سارتیں سمیں
ساڳء زلفانی تئی دلمانگاں

بام، استال ہم نہ بیت درور تئی
شپ بزیں شنگ اینٹگیں مہپر تئی
بے مثل، بے در وریں دردانگاں

چم تئي بادامي ايس کيپ ڻشراپ
 کا گدیں لنٹ انت یا پُل ڻ گلاب
 زلف سياه ماريں انارکاں پانگاں

شاعر، پرستگيں وشين غزل
 عاشقاني آزگيں زرد، اجل
 پُل روديناں تئي قدم ويرانگاں

۱۹۹۵ فروری ۲۱

چاہئهار

زندمانءِ ہر تکے افسانگِ انت
ہر کسءِ ماراٹ گُشت دیوانگِ انت

گُشت ڪوشیں، مرک ڻمیران بے سوب
شہر ھم مرچاں گُشے ویرانگِ انت

زانگ ٿ ڙانتءِ جبر ابدالی یے
زانگءِ سررچ وت بے زانگِ انت

تئي غم ٿ زندءِ غمءِ سوچیت وتا
اے گنوکیں بے سماہ پروانگِ انت

يا کسي مرکءِ به بيت ، سالونکيءَ
ہر دورنگءِ پُلءِ کار زرشانگِ انت

کئے وقت کلءَ اپیتکی آس جنت
غم بہ بیت شادہ سلاہ پہ مانگ انت

زند چی انت ؟ جست کنت ابدالیں دل
ستک ۽ سوچیں ، درد ۽ رنج ۽ چانگ انت

زرد سوچیں انگرانت ، زاناں ، بلئے
ند نویں ایت کار مئی درشانگ انت

تو وقت جنده مه گُش نیزگاریاء
بے غمیں ہزگارءَ ہم غم پانگ انت

سال ۽ روچانی حسابءَ بل، گنوک
سک مزن بیت زندگی مورداً نگ انت

آزگی نوک انت چو اولی شپء
دوراءَ بے درور انت، دردانگ انت

جہاں کیا پہ کئے انت کہ جل انت
نزاناں اے اروہ پہ کئے مہتھل انت

وتنی حال گندال اے فکر کیاں
گشے مہر آسر غم چھل انت

چپور باور ات بیت اے دروگیں حبر
کہ تئی مال عمدی اے ارسی شل انت

وتیگیں جہاں منی الٰم
ہما کہ منی مرگ پُرس گل انت

غمانی بمارئے اگاں لذت
گڈا زندہ ہر غم پہ تو شکل انت

منی درتے پُچی تڑن جنوك
بہ چکاس تئی جیگ پرچے تل انت

بُهملیں تئی بہاری گلے
نزاناں چیا دل چو ڈوک ٹو ڈل انت

تئی داتگیں غم ، تئی دردغدور
مناء را عزیز تئی ہمک تزانبل انت

منی ذگریں حونانی طوفاناء اے
کئی مہرء جون انت کہ چو ترپل انت

سُچان انت وتی دامناء آچشاء
اے دل لہڑواریں گشئے منجل انت

منی دھرء آجوانی رنگاء بچار
ادا سسا تیل ء سماہ سانکل انت

بزان آزگیں دل اے عشقء پڑانت
ادا رد کپگ زندمانء کل انت

موسمانی تو اعتبار کتگ
سر و تی بے بہائیں گار کتگ

مان نیا اور تگ برے جہان، برے
بے سما پیں سر، میار کتگ

مlestیں ہمسبل، کہ جنت، گشیت
دوست ترا چو کیا شزار کتگ

ما گنو کیں مدام پڑ راست گشی
دنیا یے مپت گلگدار کتگ

چونیں بدھتی انت منی دہر ؎
ہرج ویرانگے دیار کنگ

آزگاں ، کئی امیت ؎ ، پھے زاناں
من کیا ؟ کئے من ؎ توار کنگ

۱۹۹۵ جولائی ۱۲

چاہیا ر

برے آسءہ تھا من آپ گندال
برے مرکء کسیگء چاپ گندال

ہمک دژو شم گشتنے تئی چہرگء جنت
ہمک دیمء تئی گوناپ گندال

سماہ سُنگ، کہیں سسٹا اوں گار انت
علاج ء ہرمء تزنداب گندال

دڑین ء ماہکان ء کلکشان ء سنج
بیاں بے رنگ گشانء تاپ گندال

غمء آسء منء جاہے رسینگ
لوار ء انگراں پیتاپ گندال

تئی بچکنڈگ ۽ شہم انت کے زردء
ڈگارء نئنگیں میتاپ گندال

گُشاں براتء دمانء بے گناہی
نپء جندء اگاں الکاپ گندال

سدکه په تئی لنطاں گلابیں
انارکاں سُہرچکیں زنداب گندال

نه ماراں آزگ ۽ درد ۽ رنجاں
جهانء وہدے ماں آساب گندال

۲۷ ستمبر ۱۹۹۵

چاہیار

آس ء آپ انت حون ء حاک انت زندمان ء دامن ء
مردمی ء جیگ چاک انت زندمان ء دامن ء

همبلی ، بیلی ء براتی چہ سماہ ء در شت انت
ہر کسی دست ء کہ واک انت زندمان ء دامن ء

آسری زندء من ء را پیشداشت زندال سری
آکپوکیں حشکیں تاک انت زندمان ء دامن ء

وہد اتک چکاس ء وہدے ، نی سرء آتک زانگے
همبلانی مُپتیں جاک انت زندمان ء دامن ء

آزگـ ء تو ، آزگـ من ، آزگـیں گلیں جہان
چو چراغ ء ہرمrank انت زندمان ء دامن ء

زگیء ہم گناہ انت رک گشگ
بیل، گنوکی یے دھرء حق گشگ

دردء اندیکیء پہ بچکنداشت
کہ نباں درد یک پہ یک گشگ

اوہہ ! تئی زانگء پہ بچکنداۓ
بے وسیں بے دوارء مک گشگ

چُش نہ انت بیل ، مہرء دوستیء
تچکیں بہتامء دلء شک گشگ

آزگی بامء شپء ماہکانی
ہر دوکیں تئی نہ بنت رک گشگ

عاشقان تئي ہوکاں، گشت نہ کت
عشق ء پھر کا گنوکاں، گشت نہ کت

گندگ ء تئي ، زبان گنگیں منی
بے ترا من روکاں، گشت نہ کت

رنگ بر گشتگ ء ملوراں من
دوری ء تئي مردکاں، گشت نہ کت

جُستے کت نازی ء ترا چون انت
آچش ء عشق ء روکاں، گشت نہ کت

سرگوژال زندۂ وقت نازاکیں
تئی گلیں نامۂ موکاں، گشت نہ کت

چہ منی نالگاں دلرخ مه بئے
انگستۂ درداں نوکاں گشت نہ کت

آزگاں عشقۂ تئی ماہ گونگ
ارس حونۂ شلونکاں گشت نہ کت

۱۹۹۵ اکتوبر ۱۲۸

چاہیار

پاداں گران اتگ پلیں گمان تئی
منے دیدگاں چشکہ سخ ء رنگیں گشاں تئی

بوتگ تئی ماپیں دزوضم بُن منے گنوکیء
باریں نزانان چے کنت زلف ء نوان تئی

کلے گشے په ماہ ء بالاد ء روشنیں
کنڈیں زنوك ء سیاپیں گل ء نشاں تئی

طوطی مقالیں شاعر گالاں وتنی شمشیت
مروارداں کہ دزنزايت شہدیں زبان تئی

دور نہ بیت گوں چنگ ء کمان ء په نازکی
بے دور ء مثالیں آزگ میان تئی

زانگء آس بدئے ، سسماء انگار بدئے
شادہی دات نہ بئے انگریں پاہار بدئے

زند تو دات نہ کت زند نہ وشیں راہاں
کئے احسان بکن ، قبراء منی بار بدئے

دہر لوٹکیں چہ من ساگکء پاہوء مرو،
راجء اے زانت گشیں زانت ۸سماہ سار بدئے

من و گردولیء راضی آں ، بلے سترہ باں
من کدی گشتگ منء ادلے یا شار بدئے

لڏت ۽ مهر ۽ وفا دات نه بئ ، ساه ۽ نپس
سر مني ندریں په تو چکلیں آزار بدئے

بے سماه ، زانت ۽ سما دھر ۽ مزن مددی انت
تئي سماه گار انت چیا زانگ ۽ هنزار بدئے

آزگاں من په تئي وشليں باندات ، مرو
وشياب نوش بکن ، تهليلين غمار بدئے

ٹپاں پدا کدیناں اگاں مرکءِ مسام دات
دنیاء پڈرپیناں اگاں مرکءِ مسام دات

مرچی جہانے لیک ایت کلمانٹ ترا ، بلئے
بانورءِ سمبھیناں اگاں مرکءِ مسام دات

کستانی شتءِ سوچاں بالادءِ کینگءِ
دودے دگہ ٹھیناں اگاں مرکءِ مسام دات

مہرءِ تیابءِ بستگیں کستانی ماڑیءِ
تھیلاںکنیءِ لڑیناں اگاں مرکءِ مسام دات

دِمْم بہ بئے گنوکے نیاں من چو شے مرید
بدواہگاں گڑیناں اگاں مرکء مسام دات

ژیمب ٿئے تھار انت زاناں مرچی وفاء راه
رُڙنے پدا بلیناں اگاں مرکء مسام دات

در در مکن چه رنجاں اوستاني دامنءَ
گزوپاں تئي گوپيناں اگاں مرکء مسام دات

بانور بئے تو ، الماں که هئی آں دست تئي
حوناں دلء گوں بیناں اگاں مرکء مسام دات

لے زند ٿئے آزگاں من گورگندال دهريء که
زندے په تو ڻھیناں اگاں مرکء مسام دات

تئی ہدوکاں ، ترا گلاب گشان
دیدگاں کلڈہ ن شراب گشان

چہ تئی دوری ن ، ن هم باز ن
سارتیں ساچان گلیں بیتاب گشان

ساہگ ن حور ن بہشت ن بائیں
ڈکمیں مہپرانی تاب گشان

چو کہ ماہگر شپاریں بیگاں بزیں
ماہیں روح ن تئی نقاب گشان

جمبرال ماہ کہ چار دھی چیر بیت
عاشق ایشی ن تئی حجاب گشان

آزگیں بام ن تلاہیں رنگ ن
دید ن در پشوکیں تئی زراب گشان

درد که ایر دینت ، موسیٰ ہورانی وڑا
دیدگاں ہار کن انت ، دیر سریں کورانی وڑا

شپ که مانشانیت غمۂ زیرال جگر بُسیں زہایر
مہر تئی گوستگیں سرکشاں چو پورانی وڑا

چون فراموش کنے عشقۂ منی سرگوشۂ
پ گوئے چارکناں ، وشدلیں دورانی وڑا

ہجگیں پلانی سپاہ ، وشبوئیں مہرانی ہوا
بحت برگشت بہ بیت ، تہل بنت جورانی وڑا

پہکا ایمانوں بروت من اگاں چوگان کناں
دست بندال تئی دیمۂ چو کہ گورانی وڑا

نوکیں گپے زندمان ء غم نہ انت
بے غم انت آ کہ جہاں آدم نہ انت

چو درآمد گندگءَ کلتیت ہر نپس
دھرے چونیں ! کس وقی محرم نہ انت

بل وقی نادانیءَ عشقءَ گنوك
زندءَ غم عشقءَ غمءَ چہ کم نہ انت

گندگءَ واہند انت آ ہر لذتءَ
انگتءَ باریں چیا دجم نہ انت

حور بنت ، غلام بنت ء یا عذاب
ملا و ت گفتءَ وقی عالم نہ انت

چه کجا بیاراں پہ تو من عیسیٰ یے
اے جہانِ اے ہر جنین مرّکم نہ انت

شپ شگ واپنگ آنت استال ۽ ماہ
درد ۽ قصہ انگلتَر سرجم نہ انت

تو چیا چو تلوس نے پہ جنتَء
منے وڑا تئی زندگی جہندم نہ انت

گیگ ۽ گور کن باندا طپاں آزگیں
ناامید نے پر چیا مرچی کارے تئی گوم نہ انت

۱۹۹۶ اپریل ۱۲۳

چاہیا

ہر نپس یک نوکیں آہے درکپیت
ہو! تئی دردار پہ جاہے درکپیت

تئی دواراء ، یا پہ مرکء منزلاء
دلجمان که عشقاء راہے درکپیت

صد فرشتگ پاکیء گواہی بہ دنت
ملاء دیداء گناہے درکپیت

تو مراد بات نے گول زرداء واہگاں
زنداء پہ من بدوفاہے درکپیت

آذری دھر انت ، ہمک دمک گسائے
بے حدائیں یک حداہے درکپیت

منتگاں من چ مسیت ن کوہء مراد
تئی پتیکاں نیکرا ہے درکپیت

آزگی ن تئی گمان کنیت انت دل ن
اے زبان ن بے بلا ہے درکپیت

۱۹۹۶ مئی ۲۲

چاہہار

آیاں کہ دردءِ شہرۂ درمان بہر کت
پر وت اپنکیں راہاں ارمان بہر کت

زُریات نے ذات نے جنگۂ
مُلّا نے میرۂ پنڈت نے انسان بہر کت

اتکاں کہ برجمیناں یک پُلیں پُٹرے
بیلاں بزیۂ نامۂ دیوان بہر کت

نیست ات وفاء قیمت تئی شہرۂ بے وفایں
گران قیمتی ایں گوہر ارزان بہر کت

سوئین بوتاں زندۂ پڑائے اے جہانۂ آ
یلدات نے شکلیں سیت ، تاوان بھر کت

است ات چشیں گنوک ہم دنیاء موگۂ
زُرت انت نے تبد پروتۂ ساچان بھر کت

۱۹۹۶ مئی ۲۳

چاہیار

مناء را گُشٽگ منی و تیگاں
غمائ گوں دُرُشٽگ منی و تیگاں

منی آ حونیگ گوں دستء حوناں
پدا اوں نشٽگ منی و تیگاں

دوا ہمیش انت کہ مہر لوٹ ایت
بدائ گوں گُشٽگ منی و تیگاں

پ من سے روچ شلینتگ انت ارس
پدا شمشٽگ منی و تیگاں

مروچی نال آنت کہ بے دیار انت
ہما کہ کشگ منی و تیگاں

اے درد زندۂ ، اے آزگیں ٹپ
اے رند کشگ منی و تیگاں

۱۹۹۶ مئی ۲۸

چاہیا ر

یک جہانے گشیت گنوک نے تو
وت وتنی کاراں آس روک نے تو

ارس درشانیء نہ پیتگ هچ
داں کدیں دیدگاں شلوک نے تو

سارت گرمی جہانء رنگاں بلے
پرچیا چہ اشاں چو سوک نے تو

منے ہما واہگاں نہ بنت پورا
سر نہ بیت منزلء ہدوک نے تو

گیدیء قصہ انت مداني اے
گندگ ء غم جتیء نوک ے تو

آزگیں راہ ۽ آزگیں سسما
آزگیں راہ سرانی ڈوک ے تو

۱۰ جون ۱۹۹۶

کراچی

برے گمان ء برے تزانگانی آسء سُچاں
سچا تیں زانت کہ بے زانگانی آسء سُچاں

اے کشت ء کوشیں جہاناء گدارے پہ زنداء
کہ دروگیں مہریء دلما نگانی آسء سُچاں

سُچا تاں، پہک سُچا تاں، اگاں ماں زنداء و تی
امل ء کیگد ء دُردانگانی آسء سُچاں

ترا تئی رژن ء چراگانی صد مبارک بات
چراگ ء سا ہگاء غم پانگانی آسء سُچاں

آپہک دل کہ ہمک دا نکء داں شتاں مرکء
ہما گنوک پہ دیوانگانی آسء سُچاں

ترا بہار مبارک ، مناء اے ویرانی
چ نے بہارء تو ، ویرانگانی آسء سُچاں

وتا تو جا ہے رسینگ بلئے تئی ہمراپیں
وبالعہے دریں پدمانگانی آسء سُچاں

وتا پر رژن کُشگ مناں زندۂ معراج انت
سما زبھریں اے پروانگانی آسء سُچاں

مہ ریچ قبرۂ منی پُل آزگیں دستاں
گلۂ مراتاں کہ زرشانگانی آسء سُچاں

۱۹۹۶ اگسٹ ۱۱۲

کراچی

انگر انت ، آس سسی ۽ شہرء
زند کوراس سسی ۽ شہرء

بیتگ ۽ بیت زاناں صد رندا
مہرء چکاں سسی ۽ شہرء

سا ڳء بیمء گوزان انت ۽ گوزایت
زند ۽ هر پاس سسی ۽ شہرء

بام که ٹلکیت ، منے دلء مرکء
کلتیت وسواں سسی ۽ شہرء

تو کہ انسانیء وتي کاراں
کئے میپاں سسی ۽ شہرء

وشندي گار نے ايمني بيجواه
درد همپاس سسی ۽ شہرۂ

باريس کئي جودۂ يا پت نے بزادل
کپتگیں بزاس سسی ۽ شہرۂ

چو زگالیگء بے نپ نے سیشیں
گوہر نے الماس سسی ۽ شہرۂ

کڻ اتگ پرچے پد جن ات بیلاں
پُشتوئی میراس سسی ۽ شہرۂ

”ہو! پُغل زرتگ کرا لگے جنگء“

تولگاں ھولاس سسی ۽ شہرۂ

يا حدا چونیں مولے اتگ
آزگاں کواس سسی ۽ شہرۂ

دردے کہ تو درمان نہ کت
ما ہم گلگ ، ارمان نہ کت

ترس ء تئی بنامیء
قصہ دل ء درشان نہ کت

بلکیں دل ء بیارئے امل
ما گوں کس ء دیوان نہ کت

دردء زرء عشقء تیاب
زنداء سفر آسان نہ کت

دل گوں دل ء راہ ات بلئے
دل دلبرء دل جان نہ کت

تہنا پہ یک بچکنديءَ
آباد تو ویران نہ کت

تو بے وس نے ، من بے کساں
درد غماں ہمزان نہ کت

اے آزگی ، بے بڑگی
انگت بلے تاوان نہ کت

۱۱۰ کتوبر ۱۹۹۶

چاہیار

لیلیء وڑا گشتگ دردانگ منی
پرچے جننے گوں سنگاں دیوانگ منی

پلے رُدین ات بیلاں پیشگاہ بیتگ
دل ایربُدگ انت ویرانگ منی

تالان کنٹگاں کنت گل کشکیں راہ دراں
گند چوئیں کار کنٹیں زرشانگ منی

جنده سما نه سُدے، نه دھرے زانگ
کئے راہ بری بکنٹیں اے زانگ منی

نہ عقلاء کار بندایت ، نہ زانگاء وتنی
باریں کجا اے سرکنت لے زانگاء منی

نہ سُد ، نہ سما یے ، بے واک ، بے نواہیں
دھرائے کجا رسینٹگ گند شوانگاء منی

۱۹۹۶ کتوبر ۱۱۶

چاہیار

بے سما بیل ء بدواہ زوراک انت
اے جگر آپ ء دل منی حاک انت

اے منی حونء سُہری انت باریں
میتگء کاڑاں پن ء مزداک انت

جست گرنے ہمبل ء چہ وتا روچے
زندگی پرچہ دردء اولادک انت

من اگاں واراں زندء جنگجاہء
راج منی وارء گار ء ناچاک انت

تو نہ بئے سوہو انگتءَ همسبل
شر بچار دپتر دھرءَ داناک انت

اے نہ انت را ہے آجوانی جہدءَ
یک کشے واہی ، یک کشے جاک انت

جند منی آزگَ ، زندءَ گورگندال
واہگاں بازیں سر منی تاک انت

۱۵ نومبر ۱۹۹۶

افshan

روچے گنوکیں زرداء گوں من گلگ کتگ
قرنائی اے پدرداء گوں من گلگ کتگ

پرچے ما آسمان ء سر بوت پچ نباں
دل گیریں آہ ء سرداہ گوں من گلگ کتگ

اے ”ساحل و وسائل“ واہنداں بلئے من!؟
ہمشا میں جند ء درداء گوں من گلگ کتگ

دنیا و آسمان انت ، انگت من نشستگوں
کوڈال ء داس ء برداء گوں من گلگ کتگ

جند ء ڈگار ء جندء ہلک ء دراں چیا
بنداں ، من تڑ ء گرداء گوں من گلگ کتگ

گنجیں زر ۽ تیاب ۽ پیشکاڻداں، اوکی
مرچی په دریا ورداء گوں من گلگ کتگ

آزگ کتگ وتا تو کئی حاطرا به گش
زردء پر دیں درداء گوں من گلگ کتگ

۱۹۹۶ نومبر ۲۸

باتک

گوں وت وفا کتیں تو
دوستے رضا کتیں تو

اے دھرۂ بت پرستیں
سنگے حدا کتیں تو

بے دردیں اے جہانۂ
دردے دوا کتیں تو

مارا نہ رست جنت
بلئے ، دعا کتیں تو

زانیں جہان کر انت
آزگ ، صدا کتیں تو

من ستر وار بیاں ، گار ۽ پیگار نہ بیت
شر باں بیرون دو صد سال ۽ کدی گار نہ بیت

مرپچی تو زورئے ۽ نزور مناں
چ وقتی باسکاں چو لگور مناں

لنجی سند مرپچی پلاں
آس دئے مہر ۽ بلوکیں گلاں

گونگیں بالاداں بگر ژند بکن
موسم ۽ گواتاں بگر بند بکن

کیت روپے که سرء ہوش کناں
ہمسبلان پلیناں ہمروش کناں

کینگ ء کست ء تئی گیہاراں
مان نیاراں من تئی بیہاراں

بان ء بادگیراں تئی آس جناں
ہم لیں بیل ء یلاں پاس جناں

پردگء ظلمء تئی چاک کناں
سینگء دلء حاک کناں

روپے کیتھیں کہ ترا گواجا راں
بیا مرو گند ہما بے واراں

راہ منے تچک گشے گیواریں
زانگ ء زانتء پڑء شیواریں

بیدء منزل تو منء داشت نہ بئے
نوکیں نیونے دگہ تراشت نہ بئے

مروچاں چہ وتا گارئے منی دوست
ایتکیں راہ سراں چارئے منی دوست

نہ جہدے ، نتیکہ باہندے پہ منزل
پہ جندۂ ششگ گیہارئے منی دوست

مروپھی ہم توئے بالاچ ۽ کمبر
مناء ترسیں کہ بے سارئے منی دوست

نشانے ، چیدگے ، نتیکہ گلمانے
جہاناء وت سریں ہارئے منی دوست

غمانی ، اندوہانی ، مرگ ۽ میران
نہ بڑوکیں شل ہے ، گوارئے منی دوست

ہما کہ اندرے وارٹگ وروکاں
تھا ریزینٹنگس دارئے منی دوست

کجا آزگ ؟ کجا تئی زانت ڈزانگ
بلئے انگت تو بیگارئے منی دوست

۲۸ جنوری ۱۹۹۷

چاہیا

شنگ اتگ یک نوکیں حالے بیتگءَ
دز پشگ انت دُر ٿو لالے بیتگءَ

بے وسی اوپار ، بیلاں بے کسی
جیڑگاں نوکیں کمالے بیتگءَ

سرگمیں ڪلیں جہان ترسءَ کئی
شیرکنیں نہ زپتیں گالے بیتگءَ

گٹ تو سیں زندگی بیلاں کش ات
دوستیءَ گونڈیں نہالے بیتگءَ

بے توار ات پر چیا واہی کن ات
جاہ نیست پ کم سنجالے بیتگءَ

گوں کئے کنٹے احوالاں اے شہرء گنوکانی
زندۂ غم ۽ ججالاں اے شہرء گنوکانی

نہ سدھڻ سمايے است ، نئے زانگ ۽ زانشے
جنڌء وڌي بے حالاں اے شہرء گنوکانی

ريٿائين ہمک ساریں ، بے ہوش سماہ واہنند
گوشداری کئے چڃالاں اے شہرء گنوکانی

زانان که مامايتڪاں ، بے سان ۽ بے مياراں
درشاناں دوئين گالاں اے شہرء گنوکانی

بے واڳ ۽ بے زنداء ، بے وانکاں گورگنداءں
سرستگ ۽ طال طالاں اے شہرء گنوکانی

بدوا ڳ ۽ بدوا ٻاں ، بے منزل ۽ بے را ٻاں
بدحال گل ۽ بالاں اے شہر ڳنوکانی

سرپد که نباں سرپد ، ناسرپداں چون ، سرپد
سرپد کنئے ڈرگالاں اے شہر ڳنوکانی

پادا ات گراں واب ۽ قرنانی ہنوش ۽
آگاہی ۽ ربلاں اے شہر ڳنوکانی

سسا ۽ سما بُرتگ ، زانگ چه منئے ہوش ۽
نیکیں ۽ بدیں پالاں اے شہر ڳنوکانی

بد زاتگ ۽ بد بُرتگ ہمیں جبر تچکیں
موک ات وتا پھو والاں اے شہر ڳنوکانی

اے منزل ۽ واب ۽ ھم سربوتاں بزاں گنجیں
رہشون که ابدالاں اے شہر ڳنوکانی

حورانت ءاگاں غلامان مُلّا تئ ہنکیناء
بُن حشت سر ء مالاں اے شہرء گنوکانی

بے چارگیں شیطاناء یکرندے ردے وارتگ
کئ زیرگیں او بالاں اے شہرء گنوکانی

تئ گپ گشته آزگ ، دل کپ گشته آزگ
تئ گال زہیر نالاں اے شہرء گنوکانی

۹ مارچ ۱۹۹۷

چاہیار

بیا کہ ما درآمد بوگیں
پد جن ات کہ پھک بے پد بوگیں

سر نہ بوتیں پر چیا پہ منزلے
الم رد کپتگ ۽ رد بوگیں

انگتاء پر چے نزانیں دپڑاں
چون ، باریں ، چہ کجا ، کد بوگیں

مرچی یک یکیں چیا چو تبزی ۽
زی پریری پہ رِدے صد بوگیں

چون بہ بیت سر پد جہان مئی حالتاء
بے نوشتاء نستگیں ند بوگیں

بل او مُلّا گوستگیں گپاں مکن
منے سرءَ کپ ، مانوں سرپد بوتگیں

ما کہ بیگواہیں مردچی ہم نپس
وت وتی گاریءِ بنپد بوتگیں

۱۹۹۷ مارچ ۲۳

چاہئار

روچ ء را منی چراغ دست ء انت
اے دل ء عقل ء واگ دست ء انت

چونیں دھرے کہ چہ وتنی تُرس ء
ہر کس ء جند ء پاگ دست ء انت

بیدء گنگ نزانت پل نہ بیت
چونیں نادان ء باگ دست ء انت

لذت ء ماہکان ء پے ماریت
آئی ء ماہ ء داگ دست ء انت

بر کشارانی ترا چون رسیت
میراء جوہان ء زاگ دست ء انت

بُن دیان یے گدانء مہر انی
کینگ ٹو کستء واگ دستء انت

چون تیابء نہ بڈاں من آزگ
کہ ترا زندء شاگ دستء انت

۱۹۹۷ء پریل ۱۲۵

کوہدیم دشتیاری

زند بے مہریء آسء کشگ
شادہی دردء و تاسء کشگ

کیے شنگینتگ درداں مارشتء
کیے جیگء تئی لاسء کشگ

نیکہ ہابیل ، نہ قابیلے بلے
دھرء ہر کوشیء براںء کشگ

مرچی ہم بازانت انالحق گشوک
باز ہم زہرانی تاسء کشگ
زند بے بُمشیء گٹ توں کتگ
دھر بے واہمیں پاسء کشگ

مردمی ، مہرء وفا ، دل پہکی
کست ء بذردیء آسء کشگ

بے ننگیں زندمان ء بے ننگی ء تئی
جزماں کہ رنگ کاریت دیوانگی منی

سارانی ہوش ء سارء برجاہیء مدام
بے ساری بنگ کاریت دیوانگی منی

اے حدء بے سما بئے چہ عاشقء امل
چو زردء زنگ کاریت دیوانگی منی

عشقء زرابء سوچیت زندء کمال کنت
شئے ء ملنگ کاریت دیوانگی منی

۱۹۹۷ دسمبر ۲۷

چاہیار

جنت مئے واہگانی گلیں آس کیا جتگ
ہمسبل یلیں ورنائیں چکاس کیا جتگ

پچ کن و تی دیدوکاں کئے بچار ہمسبل
مئے پیرک ٻُن پیرکی میراس کیا جتگ

مرتگ چراغ لوگ کوراسی ایں ہر دیم
مئے روژنا نئیں چاگرد کوراس کیا جتگ

سکی ۽ وہ ٻُپاساں ڙیمب ٻُ گریں شپاں
تئی حاطر گرانیں شپ پاس کیا جتگ

دار ڀندار جنگ، اے ہست ٻُ نیستی ۽
گوں بے دل ڊلیری وسواس کیا جتگ

بے غماں مرچاں کہ غم پانگ منی
مشکلِ انت سک مشکلِ انت مانگ منی

من کہ ابدال ڳنوک ۽ سروتاں
باریں کئے برگ سر، زانگ منی

تو اگاں گامے بیائے پچ نہ بیت
سبرز بیت آباد ویرانگ منی

من سدگه ، دل سدگه ، جان فدا
چے ڈگه لوط نے او دردانگ منی

یاد کن گشت نے من، گوں واہے
من پہ تو ندرال او دیوانگ منی

زُگرگ ، دیمء گرگ تئی نازی ء
لهم لہم ء مهر درشانگ منی

زہربگ ، مورک ء مجینگ ، چہروگ
بیا پہ حیراء گلء زرشانگ منی

۱۹۹۸ جنوری ۲۲

چاہہار

دیدگاں مرچی مار وابء گریتگ

سانوڑء سبزیں تیابء گریتگ

گوں وتا وت ما کتگ قصہ و تی

وت پدا نشگ جوابء گریتگ

دیستگ انت ارس گلیں چمّانی

جمبرال دیر گیابء گریتگ

واہگء جنّت ء ملّا ء مدام

گندگء ترس ء عذابء گریتگ

زیملاں آس جتگ سینگء منے

داں صبا چنگ ء ربابء گریتگ

آزگی چونیں کزا یے بیلاں

اندرء عشقء نزارء گریتگ

تو وتي پلیں بہشتءَ درکتیں
ہو ! بلئے ، مارا چ جا ہے سر کتیں

سارتی یے وشیں نہ گوایت تئی درءَ
منے نسیں بختءَ جل ن انگر کتیں

منزلءَ رنگیں شوہزاداءَ گہتر آت
نیم راهءَ تو پدا واتر کتیں

ما ستر واہی کتیں پُر مہریاءَ
انگلتءَ گیشتر وتا تو کر کتیں

تو مہ اشتنیں مارا ایر گواتءَ وتي
مہلب ن مسک ن زباد انبر کتیں

ما نَپَس پُر کت شُتیں راهءَ وَتِي
تو دے ساچان وَتِي مہپر کتیں

ہو پ نازرکیں گلاني رگَءَ
چپ ڻ چاگرد گُنٹگ ڻ ڏنگر کتیں

ما اگاں گُٹھینت نہ کت قصہ وَتِي
شپ ستر دراج آت ، بلئے آسر کتیں

ما کدی گوں تو وتا همسر کتگ
تو بلئے مارا وَتِي همسر کتیں

در بگیشینتیں وتا زندء غماں
ماه لقاہ یے پ وتا دلبر کتیں

لٹ ورگ ھم شیرکنیں یک سزا یے
دل گنوکیں! تو کہ مھرء بر کتیں

تو په من باور نہ کت پرواه نہ انت
پر وقتی جندۂ بلئے باور کتیں

تو وتا شر سمبھاہینتیں ہم نپس
ہر نپس مئے زندگی محشر کتیں

آزگ ات تئی ما جہاناء بُندراء
تو وقتی راہدربری ۽ در کتیں

۱۹۹۸ پریل ۱۵

چاہہار

بُت کہ ما تراشتگ ۽ حدا کتگاں
همسلاں مرچاں نادا کتگاں

گل بہ بئے او منی بدیں بدواہ
چاگری کارپه، پا کتگاں

آ کہ قارون ۽ گنجء واهنداں
ناہزانتی ۽ چو گدا کتگاں

آ کہ بے بزرگ انت پہ بزرگ
ظلم ۽ زوراکی ۽ رضا کتگاں

بدوفاتی ۽ تپاس ۽ چار ۽ چاہ
کتگاں وفا ٻدوفا وفا پہ

نذرباتاں تئی سبزیں کشاراں

نذرباتاں تئی سبزیں کشاراں
 کچھر ن زید ن دشت ن دیاراں
 سُرگیں وڈ ن مسکین ڈگاراں

دانکہ محشر تئی سربات سراوان
 چامپ ن لاشار ن ڈورن آواران
 شال ن خضدار ن پنجگورن خاران
 سبز ن آباد باتاں ابدمان
 جو ن شہجو ن کورانی ہاراں
 سر سدکه تئی لنش ن پتاراں

رندیں چاکر گوں دہلیء جنگاء
 میریں گوہرام گوں لاشاری گونگاء
 پیتاں قربان په نام ۽ ننگاء
 میریں دودا ۽ زند په میاراں
 بیریں قمبر گوں سبزیں سگاراں

شعر پربستگ گل خان نصیراء
 سید، ساحر، زینی، زہیراء
 ملا فاضل ۽ عزت فقیراء
 مولا، قاضی، عطا ۽ منیراء
 عابد ۽ بیگل ۽ گنگزاراں
 نذر باتاں بشام ۽ بھاراں

ملا موسی، رمی وش تواریں
 ناکو فیضک، مرید یادگاریں
 استاد ستار، شقیع نامداریں

قادک، جاڑک، عزیز سوزداریں
 ہاتک، پاتک، شریفہ ہواراں
 وش تواریء درور نداراں

۱۹۹۸ اگست ۱۱

کراچی

اوشنگ ؎ اے گنوک ؎ دمبرتگ
چلیں تئی جوابء تئیں

بے تئی دیدگانی دید ؎ زرہ
بے کساس بے حساب ؎ تئیں

عاشقی عشق ؎ عذاباں مناں
چوں کناں دل عذاب ؎ تئیں

کئے گنوکیں دل ؎ بکنست سرپد
بکملیں زان ؎ واب ؎ تئیں

گندگیں حال ۽ شهر ۽ دمکانی
دل منی پ گیاب ۽ تئیگیں

بے کسیں راج بے وسیں زندۂ
میر ، سردار ، نواب ۽ تئیگیں

۱۰ دسمبر ۱۹۹۸

چاہیار

برے حداءُ برے ناداءُ گپءَ جنت
وتا پہ جا ہے نہ گندایت جداءُ گپءَ جنت

مناءُ چہ بُندرَا رستگ منیگیں راہ بُری
بلئے پہ قوماءُ داعم رضاءُ گپءَ جنت

منی وطن ، منی مڈی ، منیگاں کوہ ۽ دمن
نزاناں پر چیا نشگ گدائے گپءَ جنت

مناءُ ملائے لب ۽ ملاماءُ کشگ
برے بہشت ۽ برے اے سزاۓ گپءَ جنت

مدام آزگیں آزگ اے آزگیں دھرۂ
نہ گندایت پہ وتا را ہے حداءُ گپءَ جنت

نہ دردے ، نہ دورے ، نہ شادئ گلے
نہ حشک انت دیدگ ، نہ ارسی شلے

مرا تاں ، اگاں من جہان ء مراں
پھ ماه رنگ ء مہگو نگ ء مالہے

تئی عشق ؋ دشت ء مناں سر بتگ
شوہزادہ تئی زر بتگ اے لنطاں تلے

جلال زند بو بتگ گوں زند ؋ جلال
دل ؋ گیش کرتگ یک عشق ؋ جلے

مدايم منزل ؋ عشق ؋ رد کپتگاں
گواہ انت منی پاد ؋ ہر ترانبلے

درائکاں چې لوگ ګشے رُمبے ات
بلے گندال نیم راهه نیست همبلے

کیا عشق، ہنڈالاں ریتگ زہر
کہ عشق، بدل شہد، نہ شکلے

۱۹۹۸ دسمبر ۲۵

چاہیار

آجولی را ہے گزانیں شر بچار
جند ۽ حون ۽ جو ۽ جان ۽ ششت بئے

دل وتا پھریز مارشت ۽ پڑائے
چشکہ شیشگ گام پ ڳام ۽ پُرشت بئے

تو کہ ناران نے ہمک گام ۽ ، چتور
آسیاب ۽ زندمان ۽ دُرشت بئے

مادنیں حقانی راه ۽ باں سرائے
تو بہ گش ! کہ پ من ۽ تو پُشت بئے

رد کپان ات چہ بُنَاء ردکپتگیں
آدم ۽ او بادگ ٿے تو گشت بئے

آزگیں زندڙ نپس تو سیں اجل
تو سرءَ بدواهگانی مُشت بئے

۱۹۹۹ جولائی

چاہیار

مہر ارزان وفا بیگواہیں
چونیں شہرے کہ حدا بیگواہیں

کا سگے گون انت ہمک زردارہ
پنڈگے چونیں گدا بیگواہیں

ما و صد رندا وتا کشت بلت
چوں کنیں روزء جزا بیگواہیں

دردغ دورانی نزء چوالاں بچار
وشنلی پہک نے پدا بیگواہیں

ننگ پ رنگ نہ بیت
مہر گوں جنگ نہ بیت

کار دنیا ۽ کدی
پ کس ۽ لنگ نہ بیت

حسن چو باز انت بلئے
کیگد ۽ رنگ نہ بیت

شذر مہر انی
جنبریں پنگ نہ بیت

منزل ۽ رژن ۽ رسگ
ايمن ۽ بنگ نہ بیت

چ شرفدار نه بئے
داں ترا سنگ نه بیت

سا ڳء نندال غمء
دانکه دل تنگ نه بیت

سر بیاں چون بہشت
زلف تئی چنگ نه بیت

آزگی درد نه وارت
درد داں گونگ نه بیت

۲۰۰۰ مارچ ۲۷

چابهار

رندء پشومانی

بڑء کھیرء سا گء

تلکار بستگیں لنطاں

جیڑگءات

جوڑگءات

کہ تزوں گلیں ارسے

شیپ گرانء

دیدگاں کتیل بوت

ترونگلیں ارسء تھا

چاکر

گوں حانیء گورام بازات

حانیء

مسکین مہپر شنگ ات انت

گورم آما چیں نپس کشگاں

باپ گپتگ ات

سویں بدن

کا گدیں لنٹاں

لرزے گے زرگ ات

انار کاں

سہری یے مانشا تگ ات

دیدگاں خمارے

حانيٰ پر لذتیں آہ

گوشائ

شہد مینگ ۂ ات انت

چاکری حرص ۂ بور

حانيٰ

کرپاسیں بدن ۂ

تگ ۂ تاج ات

نپس گیریں اے ندارگ

چارگ نہ بوت

شے

دیده و شایلیں چم

بست انت

چمانی بندگءَ

ارس حاکءَ ہوار بوت

ندارگ بیگوواہ

شیہہ شومان بوت

بلئے

پیریناں گشتگ

رندءَ پشومانی

کارنہ دنت

۲۰۰۰ مئی ۱۱

چاہیار

بلتے پہ کئے؟

روچ!

سدھ بند

کوش ء نر میں کوں

گورم

زن زران، زن زران

ہیژم گران

تیاب ء

ایرماد بیان آنت

تیاب ء اے

وشن زید میں ندارگ

گوں نیل سبوئیں زر

ہنچو ش ہم سنگ آنت ء سبز

گوں کوش ء نر میں کوں

پاداں گران

دل اے ایرنندایت

جہان سبز گندگ بیت

منی شہر ۽

اے سر سبز یں ندارگ

نمیران بات !!

بلے په کئ ؟

۷۱۰۰۰ میں

بند ر عباس

میٽ منی کہ ایر ات چار راہے بیتگء
دلبر نہ گوست چہ زہرۂ آ راہے بیتگء

من چو فقیرۂ گوازینت جاہے کہ زندگی
رندا نہ نشت کسے آ جاہے بیتگء

من پردگے نہ مرتاں دیوانۂ منی نام
من اش کنگ کہ گپتگ ارواهۂ بیتگء

شُشتگ شپۂ روز رو سُهری منی حونۂ
سُهرچک کنگ پلگار اتگ با انگوواہۂ بیتگء

آزگ کت من گشیت یک گونڈیں گپے
تئی نام پ بدی گپت بدواہۂ بیتگء

تئی شہر، دک دک، بنام بیتگاں
نزیک، منزل، من ناکام بیتگاں

روچے کہ تو یلا دات دیوان منے گلیں
باور بکن دل، بند بے تام بیتگاں

ہر گام، ہر دمان، منی واہگانی بنزہ
تئی حاطر، جہان، لیلام بیتگاں

وژنام تئی عشق، بنام تئی عشق،
زرشان بیتگاں، برے گمنام بیتگاں

راستیں، غمانی کوہ، رنجانی سانوڑاں
سرچیر بیتگاں، بلئے آرام بیتگاں

بے سدھ ۽ بے سما تئ عشقء من هنچشاں
 شادائیء غمانی بشام بیتگاں

روچے که آزگاں من زرسائے وئی
 زرنوش بیتگان ۽ ہوشام بیتگاں

۲۰۰۰ اگست

کراچی

په من واہگانی آس انت
په تو زندگی و تاس انت

آکجا شٹاں که گشت اش
ہو! وفاء سنگ تاس انت

چو کجا رس نے په منزل
تئی متابہ که جیگ لاس انت

اے جہان سربیت ماہ
تو نے سنگیں سواں انت

چک جنان نہ چاراں
جونیگ اول جنده براں انت

جندۂ شوہاز گار انت
باریں کھام پاس انت

زانگ نہ بیتیں بدواہ
براتیں کہ یا شناس انت

آزگ نہ بئے چتور تو
تئی زانت کہ ہلاس انت

۱۲۰ آگست ۲۰۰۰

کراچی

واب نه کپتاں گل ء کہ واب ء کتیت
آسمی پُل بے حباب ء کتیت

چماں بندال دمانے ہیرواریں
کر مزیں لنٹ چو گلاب ء کتیت

دیدگانی زرءَ تئی ایر کپاں
عشق ء بوجیگ منی تیاب ء کتیت

چہ گل ء باغ ء ہمک پُل رُد آنت
ٹیڈلیں آہوگ ترءَ تاب ء کتیت

ننیکہ من عزّت آں نہ تو مہر کـ
چون منے داستان کتاب ء کتیت

وُش رو جیں کسان سالیں آمُل
کبگ لُڈیت گُشے تئی دابءَ کتیت

اے دلء سوچگء تئی تھتاں
بے کساسء بے حسابء کتیت

گار بیت جنّتء گلیں دمکاں
آکہ تئی زلفء پیچء تابء کتیت

تو کہ بچکندے گرنے دیمء
سُہری یے رگاں چو شرابء کتیت

حورء غلامان بنت شرمندگ
گل کہیبانی بے نقابء کتیت

آزگیں زردء هجگیں ارمانء
کا گدء باریں چے جوابء کتیت

بے ترا مہگل دل پچے کارۂ کلیت
بل ، برئے گوں و ت بلکلیں سارۂ کلیت

گل کتگ گلء چاریں پہناتاں
حال شنگ آنت کہ منے دوارۂ کلیت

میتوں ایر آنت چو کہ سالونکۂ
چاپء نازینک آنت گل ندارۂ کلیت

کئے گمان بوتگ مہلبء مسکاں
گوں سرۂ مہنا دوچی شارۂ کلیت

اُف ! مراتاں کہ کاگدیں لنطاں
اے گنوکۂ نام بے میارۂ کلیت

صحبت ئۇ چاپ انت چە گل ئە پۇلاں
پۈلدىں كىيىد مىلگىز ارە كىتىت

كۈل رزىنگ من واھگاں پۇلىس
واھگە ئارواه واھىدارە كىتىت

۲۰۰۰ گشت ۱۳۰

كراچى

وہدے تئی سر گواپ بیت
پلک، جنگاں چاپ بیت

رنگے دگہ زوریت جہان
نقشیں گشان تئی تاپ بیت

موسم گلیں شنزیت شراب
لنٹ کڈیں نوکاپ بیت

سر کش ہے تو نگرہ بدن
کوپیں جگر مئی آپ بیت

تئی گوں حیا پیشانیٰ
ترمپ ترمپ ترنداب بیت

بچکند نے تو گوں ہمسراں

ایرات ہم میتاب پ بیت

آزگ مکن گیشیں ستا

بدواہ تئ آساپ بیت

۹ ستمبر ۲۰۰۰

کراچی

تو کہ وقتِ محرم نہ بئے
زندگی کدی پہ گوں نہ بئے

عشقِ پڑھراہ انت نہ دش
اشتاپِ مکن الٰم نہ بئے

دنیا یے کنتِ مہر، طلب
بہرنی بکن پچ کم نہ بئے

چو منزل، واب، مہ گند
یکجاہ، اگاہ تو جم نہ بئے

دنیا دجیت ہنچو ترا
گوں پچ فقیر، دم نہ بئے

آزگ، نہ بئے آجو کدی
داں میتگاں ماتم نہ بئے

بے غم مبات ، زندگی شالا غم مبات
پر لذتیں غمانی پڑام ۽ تم مبات

بے رانت ۽ بے سماءے بے سما انت اگاں
تئی جنبرال بزیں آ بیلانی جم مبات

دردے کہ شیرکنیں تئی مهراء اگاں بر انت
چچ کم مبات زنداء ، چچ رنگاء کم مبات

عشقاء تئی غمال گوں دزگلماں روچ ۽ شپ
شالا غمال تئی عشقاء یک عمرے گوں مبات

بدواہگانی کستء ہرجان بنت ، جدا
بحثاء منی تئی آ کونجانی رم مبات

تئی ترا نگاء گوں کوہیں اے زند چون گوڑایت
اللہ بکنٹ تئی ترا نگ بلے زنداء شم مبات

نہ لوٹاں یینگیں رکانی شکلیں گالاں
زراں په جوریں جوابء منی گلابء پُل

بہشتء حورء تھوراں اگاں بہ بیت لذت
بزاں تئی حسنء ثوابء منی گلابء پُل

سما په قاضیء مانیت ، نہ ہوش ملائے
بوراں تئی چمء شرابء منی گلابء پُل

مناں کہ عشقء تمدیں زرء کپ ۽ لیٹاں
کدی رساں په تیابء منی گلابء پُل

مناء تئی آرگیں لنطافی سہریء سوگند
سُچاں چو پاتوء دابء منی گلابء پُل

وہدے بے ساریں سرۂ کہ سار کتیت
نوک نوکیں واہگانی پار کتیت

کلکشان ۽ ماہکانی موٹ بنت
گپ تئی په سلہبیں گیوار کتیت

من بہشتۂ سر بیاں په گواچنی
په دمانے تئی گلیں دزگوہار کتیت

چم کہ رُس انت راهء بازیں چارگۂ
دل په گواہ بیت الٰمۂ دوچار کتیت

منی گمان ۽ منی واہگانی سرشم تو
شپانی آگھی روچانی وابءِ محرم تو

مناں گوں واہگء رنخ ۽ غمان ۽ وسوساں
جہان ۽ گنجیں غماں بے حیال ۽ دجم تو

جہان سوچیں غمء آسے گپکپیں زرداء
ہزار رنگیں غمانی تھا ہم بے غم تو

مدار پُرس ۽ منی جیگء تر مکن روچے
اگاں بہ بئے چہ منی مرک الٰم تو

مہ رتچ گوہریں ارساں پہ آزگیں ونگء
دزد ۽ غمانی بدار سینگء چو بے شم تو

درد ۽ غم ، رنج ۽ عذاب
په بے وسائی پل ۽ گلاب

زندگی زانوگراں
تل پچیں زانت ۽ کتاب

جهہ جن انت گورم ستر
گڈ سر ۽ کاینت تیاب

دائم ۽ مہرے نہ بیت
ظلم ۽ ظلمات ۽ جواب

لوٹ نے کہ آباد بہ بنت
سر گلگیں ڈن ۽ گیاب

دوزج یے ننیکہ بہشت

شاد ہیں ارواح پہ ثواب

وُشی ۽ ہمراہاں تئی

میر ۽ سردار ۽ نواب

سر کتگ منزل کئے ۽

زیبل ۽ چنگ ۽ رباب

آزگیں عشق ۽ متاہ

کلڈہ ۽ کیپ ۽ شراب

۱۹ نومبر ۲۰۰۱

چاہیار

کئے گشیت زندگی چو آس ء انت
شادہی درد غمء پاس ء انت

وہدء بے رحمیء گوں شر فہم تے
سار تکلیں برف ہم چو آس ء انت

زنداء در گور یا کہ گور زندگ
زندگیں گوراء بے کساس ء انت

پ طلب یک جہانی بدواہ ہم
پ ترا سر نتا بیں بزاں ء انت

یک زمانے وفاء آپ بو تگ
مرچاں گندے شراب تاس ء انت

آ کہ بدواہاں جتگ حاموشیں
تئی وتنی آس جنبلاسءَ انت

منزلے بُرئے ، ننیکہ پند جنئے
پاد دائم تئی سواسءَ انت

بیا ات کُٹھین ایں دردءَ قصہءَ
کُٹ اتگ دنیاء ہلاس ء انت

تو کجا سر کتگ ، او را ہر بر
سر بتگ ، چک پدھ تراسءَ انت

شر نگہدار ، ہمبلاس آزگ
تئی زبان مرچاں تیزیں داسءَ انت

منی وفاء نہاد آسے دلء نیاراں
اگاں نہ گواہیت تپاکیں براۓ دلء نیاراں

وفا وفا انت ، وفا حداوند بلئے پدا ہم
ترا پھ سارغ منء پھ تاۓ دلء نیاراں

تئی جہانء ہزار رندا تپاک کپتگ
بہ لوٹاں پلے دتے وتاۓ دلء نیاراں

کماں میانیں او آسمی پل سما ترا نیست
سما زبھریں مرایت بُناۓ دلء نیاراں

نہ ملگزارے ، نہ چم خمارے ، بدن ملارے
نہ مسک ، مہلب ، نہ بوئے باسے دلء نیاراں

شراب رگیں ، گلاب دروشم ، خماریں دیدگ
بہشت بالاد مراں په واسے دلء نیاراں

۲۰۰۲ فروری ۲۸

چاہیار

نشتگاں چاراں کدی واتر کنئے
چہ زرۂ لُنجیں غمانی در کنئے

نیست ترا سگ اشت جندۂ ہمسبلک
ہمسبلاناں منزلۂ چون سر کنئے

تو کہ روکیں آچشۂ چو گواں دئے
مرتگیں آسۂ گسۂ آنگر کنئے

بدگمان یے چہ وتا او بے گمان
کئی گمانۂ چو گمانۂ چر کنئے

مہرۂ نامۂ مہر سوچ یے مہر سوچ
مہر سوچی مہر سوچ ہمسر کنئے

مہر ساچیں عشق و اگ مہربانی پچ پہ پچ
کینگ کست کلا تاں حاکشانی پچ پہ پچ

شب چراگے ہم بہ بیت پہ منزلہ گنجے بلنے
نا بزان تاں کلکشانی ، ماہکانی پچ پہ پچ

بے نشانیں ما دنیگہ سر زمینہ مگھیں
ماں جہانہ بے ریا بیں منے نشانی پچ پہ پچ

ہر پدانکہ پد جنان تے ، پد گران تے ، کئی پداں ؟
پد ماں پد چکاس پدانی ، بے پدانی پچ پہ پچ

چاکرہ جندہ غماں کشت ، شے مریدہ واگہ
زندمانہ درد دوراں پلیں حاتی پچ پہ پچ

تلوسان ے پہ کلات ۽ بان ۽ بادگیر پہ وت
پہ ترا اے بے وسانی بے گدانی پچ پہ پچ

زندۂ گرچیلاؤ رُدینٹگ نوکیں راہ ۽ سسائے
حاطرۂ جندۂ یلاں گُشਟگ ۽ یلانی پچ پہ پچ

آزگی باور کنائیں زندۂ چکاسۂ ہمے
”بے وفائیں مہرۂ دوستی زندمانی پچ پہ پچ“

جو لائی ۲۰۰۲

چاہیار

عشقِ براست بے غم نیاں
جندِ وی محرم نیاں

باریں کدی سرپد بہ بئے؟
بے تو امل سرجم نیاں

سامِ تئی درداں بہ کنت
باور بکن آدم نیاں

من چے صبا سُتْت بیاں
کونخِ قطاریں رم نیاں

دنیا شتگ ماهِ سرا
زندگِ دنیگہ گُزم نیاں

راستیں جہانِ آزگاں
من چے کسِ پچ کم نیاں

عشقِ آسءَ سُتگ بُریتگ جگر
اے جہانءَ طپ تئی نامءَ کتگ

ما ہمک تاوان زُرتگ کوپگاں
بے بھائیں نپ تئی نامءَ کتگ

ما نہ گُشتگ پچ بلنے بے باوراں!
پد نہ سستیں تپ تئی نامءَ کتگ

پ منی بدنامی بدوہگاں
ہر نہ بوتیں گپ تئی نامءَ کتگ

پ دلء ساڑینگء بستگ غزل
شاعران بُن گپ تئی نامءَ کتگ

عشقَ اُل دھرِ دیار بے حاصل انت
زندَہ پڑَہ زندَہ ودار بے حاصل انت

تو ہم غلام ، من ہم غلام ، ابِنِ غلام
پیرک مئی بوتگ مزار بے حاصل انت

تو گوں تیاب گنجائ وقی دارگ نہ بنے
بے چوک انت مات ۂ گھار بے حاصل انت

کردَہ وقی، تو بے میار، من بے میار
زانگ نہ بیت کئے انت میار بے حاصل انت

بوتگ کدی چاگرد تئی اے ڈر نپس
”بیگانگاں ترو ۂ نشار“ بے حاصل انت

عشقَ تئِ من بوگاں پهکَ گنوک
تو بے سماہ ، تو بے کمار بے حاصل انت

تو تلوس یے ، من تلوساں زندۂ ، ابد
دانکہ نہ بئیں ”توبے میار“ بے حاصل انت

سنگیں دل ۽ شیری جگر لوٹ ایت نپس
پت پیرکی زہم ۽ سگار بے حاصل انت

کاجو ، نہنگ ، بولان بے بیت سرباز تئی
ہارء بدل لنش ۽ پتار بے حاصل انت

۲۰۰۳ فروری

چاہیا ر

بے سماہ ن سدھ ن ساراں پرچیا
جنند ن شہر ن بے دواراں پرچیا

چه وقت موجیں دل ن را جست بہ کن
ساگہ ن جند ن زبہراں پرچیا

در چ در حاک پہ سر ن بے بندراں
ڈیہہ پہ ڈیہہ آں بے دیاراں پرچیا

چم ن وت گندال ندارگ تہہ گشیں
من دل ن پچھی نیاراں پرچیا

کس وت ن غم وار نہ کنت چوکہ من ن
زندمان ن دمک ن گاراں پرچیا

جاک ۽ کوکار ۽ صلات انت مردمان
من دنیگه بے تواراں پرچیا

مہر ۽ دوستی ، واڳ ۽ عشق ۽ پڑع
کینگ ۽ کست ۽ میاراں پرچیا

آزگاں ، من سرپداں کے آزگاں
بے سماہ ۽ سدھ ۽ ساراں پرچیا

۲۰۰۳ فروری ۱۸

چابہار

ثواب ثواب انت گناہء زندگ منی دیارء
حدایے وت هم حداء بندگ منی دیارء

نہ پلء بچکند ، نہ ارسء ترمسپے ، بھارء ساگ
نہ گواہ ایت ہچھی پہ دیدء گندگ منی دیارء

منء بمن نے ، ترا بماراں ، گوں عشق ۽ واگ
نہ بوگ انگت اے بند سندگ منی دیارء

تو چون گریوئے ، دو ترمپ ارسانی قیدء بندال
کہ پاند کرتگ جہانء کندگ منی دیارء

تو چون گریوئے جہان ء دودانی قید ء بنداء
پہ لے سمایاں سماہ ء گوندگ منی دیارء

نہ ہدلی یے ، نہ مہر گوایت ، نہ محمری یے
تو چون نندے ، نہ بیت نندگ منی دیارہ

اپیٹکیں راہسر ، شپانی واتر ، بہ گش کہ آزگ
کجا ترا بارت تئی وازمندگ منی دیارہ

۲۰۰۳ مارچ

چاہیار

کو گک و تی بارے نہ انت
سا گک بزاں یارے نہ انت

سسا ، سما دارایت ہمک
سار ہم مدام سارے نہ انت

پ سوچگء کارء معنیت
شاگے بہ بیت دارے نہ انت

ايمن و تی ہلکء بہ بیت
گٹنگ کدی وارے نہ انت

مرکء بدیں حالے بہ دنت
جارچین اگاں جارے نہ انت

پنگے بہ بیت یا ملیری تئی
پہ سیاہیاء مارے نہ انت

آزگ~ بہ بیت پُلیں بدن
بے پردگی شارے نہ انت

۲۰۰۳ جولائی

چاہیار

مارشت اے زندے نوکیں زندے ودی کتگ
بس انت بہ نند چکاس راہ کج کدی کتگ

وسواس نہ زندے دردار ہر ساعت نہ دمان
ماں بستگ ہنچش مارا ، کجا کیگدی کتگ

اے دھر روشنا نیں منے شہر ، منے تمن
بیلاں لدانی رہبند چو کہ لدی کتگ

بے مارگی اے عتیگ ، بے زانگی اے زندے
باہوت کاگدانی مارا ندی کتگ

اے چونیں رسم نہ دودے ، چونیں ربیدے
شری بکنت بلے دوستان بدی کتگ

گُمان گُمان اے گُمان بندے
ہمک دمان اے میان بندے

نزاناں پر چھے کلات اے گنجاء
گِدان پروش نے گِدان بندے

ہزاری سیت اُنپاں گلائیش
بلئے پدا ہم زیان بندے

ہواری یے است اُن نے تپاکی یے
کجام باسکاں کمان بندے

مراد پجی انت و ت ہم نزان نے
امیداء پجی اء نشان بندے

حیال، گزیشگ، لڈانی دشت،
نوان سندے نوان بندے

نہ جست ٹوپر سے، نہ پٹ ٹوپولے
ماں بے اناء انال بندے

نہ لیڈرے نے، نہ ملا یے تو
دروغ پرچے پہ نان بندے

مروچاں اوپار شگ چہ دستاں
وتی کہ جندے تو مان بندے

ترا ہم ہوپ، جتگ گمان،
مروچاں آزگ تو شان بندے

۲۰۰۳ اگسٹ ۱۲۰

چاہیا ر

نشتگاں من، نشتگاں، کئی وداراں نشتگاں
اوست ۽ امیت ۽ درء کرنا فی غم جت نشتگاں

دنیاء بازیں مسافرات ۽ شت، باریں په کئے
اے نزانٹکاریں گنوک ۽ پہکیں بے مت نشتگاں

کئے بہ کنت سرپد اشناناں وہ گوستگ نندگ ۽
بے کمار ۽ بے میاراں، چون راحت نشتگاں

بل من ۽ واہگ دمانے انسرینگ واری یے
من کنگ سرپد گنوکیں دل په ہیلیت نشتگاں

کد منی ہنکین ۽ وشویے بشنگیت مہلب ۽
کد بہ بیت ہالو ہلو یے، چاپ عُسُہبٰت نشتگاں

من کہ ہزگاریں ڈگارے نیزگاریں مہنگاں
پہ منء کاریت زمانگ وشیں ساعت نشتگاں

من کہ سڑاہاں وتا گوں پورئا کرب ہمسراں
بے ڈگار جندء ڈگارے، زندء بے کت نشتگاں

آزگیں زندء ہمک تک پرچیا چو ہمسلاں
زانگے بلکلیں شمارا بئیت انگت نشتگاں

۲۰ نومبر ۲۰۰۳

کراچی

درد واراں درد وارے لوٹ اِتگ
من چہ دھرۂ اے پے کارے لوٹ اِتگ

ارس حشک آنت دیدگانی ہر کسی
زردۂ شودگ من کہ بارے لوٹ اِتگ

ہمبلاں کُشتگ ہمک ہمبلاں و تی
ہمبلاں وہ دے ڈگارے لوٹ اِتگ

کینگ نے کستان جہانے پوشیتگ
گر تپاکی بیل نے یارے لوٹ اِتگ

سیاہ شپ نے بیگو اہی نے من گس گس نے
سر جنان نے سرمچارے لوٹ اِتگ

چاکر ۽ گوہرامی کردۂ کپتگاں
من اگاں بختۂ سگارے لوٹ اِتگ

سر منی بوتگ فدائیگ ہر زمان
جنتر ۽ زند ۽ شکارے لوٹ اِتگ

شُد منی ڈکالیں بخت ۽ برکتگ
من کہ دھقانی کشارے لوٹ اِتگ

تو منی زند ۽ بے همراہ ۽ بس
من کدی ماپیں نگارے لوٹ اِتگ

یک جہانے چو گنوکی کاپ کنت
شر گنوکاں ، من کہ سارے لوٹ اِتگ

زہر گپتگ شہر ۽ است مند کہ
بے وس ۽ زندگی ۽ دپارے لوٹ اِتگ

جہدء راهء سس ہمیںچک پمنا
سر منی پ اعتبارے لوٹ اتگ

من تیابء روچ ذگریں شپ کتاب
زنزوکیں دل ندارے لوٹ اتگ

ماں حیالاں ہم نہ یتلگ آ منی
دیدگاں وہے گدارے لوٹ اتگ

بے سما کرتگ وتا ہم گنگلاں
سکی ء نیشاں سمارے لوٹ اتگ

من میاری بوٹگاں ، تو بے میار
بے میاری ء میارے لوٹ اتگ

زندگاں ، روچء مردپچی آزگاں
مہرشانیں چم خمارے لوٹ اتگ

واہگانی سانوڑ

منی ہم نپس، منی ہمسفر

تئی خماریں دیدگ

گلابیں رک

انارک ۽ سہری

مید ۽ ڈک

اے کمان میانی

شل مچاچ

تئی غزالیں ڈیل

اے ساچ ۽ آچ

تو چھ حوراں سر

تو بہشت ۽ در

تئی لب شکر

کنت وس ستر

تئی ستانہ بیت گوں شاعرء

اے جہان جوڑیں تئی حاطرا

تئی آگء اول بھارکنیت

تو دلء قرار

تو نے مہرء ہار

من اء بے ترارانہ بیت!

بلے،

منی ہم نپس، منی ہمسفر

تئی گمان

زندء سماء غم

اے ابیتکیانی جیڑء جم

اے تھارء تنکیں

دمکء دگ

اے سماز بھری

اوپارء سگ

وسء بے وسی

اے حونء شٹ

نہ دیار گواہ ایت

ڈگار ٹکت

نتیکہ براتی یے

گوہار ہماتی یے

چے حیاتی یے

منی ہم نپس، منی ہمسفر

من تیاب ۽ واہگانی نشتگاں

منی دیما واہگانی سانوڑانت

منی دیما واہگانی سانوڑانت

۱۳۰ گست ۲۰۰۴

پشکان

غم مناں ہما منی نہ رست بخت دنیگہ محرم

عجب نہ انت کہ زبہریں زندۂ
دنیگہ نشگ شزار نہ دجم

ترا شوہاز انت جہانۂ انسان
منۂ نہ رستگ اے گاریں آدم

نہ گوشداری ، نہ گپ جنتیں
چتور سرجم بینت واہگ

مه سند هجگیں گلابۂ پلّاں
گلاب دڑوشم بالاد او ماہ

مَنْ أَنْجَى رُوْبِيْهِ تَعْذِيْرَ دَرْدَهُونْ اَنْتَ
جَهَانْ أَنْجَى دَرْدَهُ قَرَارَ غَمَّ بَعْدَهُ

مَرْوِچَاهُ دَرْدَهُ مَكْنَهُ تَوْ جَسْتَهُ
كَهُ زَرَدُ سُوْچِيْنْ غَمَّهُ كَتَگَ تَمَّ

نَهْ مَقْصِدَهُ، نَهْ مَرَادَهُ بَيْلَاهُ
چَهُ كَارَهُ كَتَنِيْتَهُ اَنْجَى سَرِيْنْ جَمَّ

تَرَارَا آزَگَهُ كَيَا كَتَگَ دَورَ؟
كَهُ دَرَدُ بَعْ رَنْگَهُ تَعْنَيْ نَبَاهُ كَمَّ

۲۰۰۳ اکتوبر ۱۲۲

چاہیہ

عشق ۽ چراغ ۽ روکاء
عاشق سُچیت گنوکاء

سرپد کننے پے پیم ۽
نا سرپدیں ہدوکاء

پرچے گشیت و تارا
جستے گر ات مرودکاء

نیستاء اوں است کنت
توبہ چے عشقء سوکاء

گار آنت عقل ن زانگ
پنجم آنت چو مثلاء گوكء

نه راه ن در ن وسیله
اوئے پ شمنے سرودکء

۱۵ نومبر ۲۰۰۳

چاہیار

بدواہی نے بے واہی
آسر بزاں بے گواہی

چون زندۂ ترا زیب ایت
شپ جاہی نرروج جاہی

افوز پہ تئی قولۂ
دیدارے نہ بئے واہی

صد حیف ! چتور سگ نے
تو راہی نے ناراہی

ایرجیگ وتا لیک نے
آجو ، تئی گمزراہی

رنگراہاں کپ یئے چوناء
واتر کن یئے بیگاہی

یک رنگ انت چیا دھرء
ساه کندن ٿئی ساہی

باریں کجا گرائیت
دھرء ترا ناداہی

ندریگ په ٿئی حاکء
اے عیشی سروں شاہی

وابینگاں ٿئی ہمبل
گواجارئے ، ستر واہی

ہرچی په طلب جنڊء
ایش انت مئی نادرابی

کئے اش کنت ٿئی دانگاں
آزگ مه بئے سرناہی

دردے ایرماد کناں دردے دگہ سرکشیت
زانان اے دردمن ء زند ء نِر ء درکشیت

عشق ء سودا یے عجب تو کہ نزان یے مُلّا!
مکتبان شوہاز کن یے عشق ء بدل شرکشیت

تو گوں رہشون ء وئی گندہ سماںیں چاگرد
کست ء زیر آپ کن یے ، عشق پہ زرکشیت

آپ ء آساپ بکن ، عشق ء ملام ء سوگند
آس نمرود ء بہ بیت عشق وتا درکشیت

عشق اندھم نہ بیت ترس، نقاب، پچھر
گواڑگ عپل، سرزپیت، ظلم، ہوا سرکشیت

عشق مہناز، بہ بیت، یا کہ سدو، گراں ناز،
درداں اے آزرگیں شے، گھٹتاں ہم چاکر کشیت

۲۰۰۵ نومبر

کراچی

من وتي زنده ز بهارا تو وتي
من وتي درده نه مارا تو وتي

در لگشتك زانت ء سسا ء سماه
من وتي جنده سمارا تو وتي

زنديك انجت نيا داں چاگري
من وتي قول ء قرارا تو وتي

در دء اي رهت ء نه انت هوش ء دوئي
من وتي در دء بهارا تو وتي

بيء جهد ء سنه پ منزل ء
نشتگاں من راهچارا تو وتي

پھر بنداں دائمَ من گوستگیں
پ وقی شیریں مزاراں تو وقی

نوكیں دھرء نوکیں لوٹ ۽ واہگاں
من مجاں سسائے گاراں تو وقی

صد مبارک دھرء ایرجیگی امل
من وقی زرداء نیاراں تو وقی

آزگاں، زاناں کہ تو ہم آزگ ٿے
من وقی زیماں نہ چاراں تو وقی

۲۰۰۶ اپریل

چاہئار